

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0524U000346

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-10-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пацюк Марина Костянтинівна

2. Maryna K. Patcyuk

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1185-8101

Вид дисертації: доктор наук

Шифр наукової спеціальності: 03.00.08

Назва наукової спеціальності: Зоологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-11-2024

Спеціальність за освітою: 7.010103 Географія і біологія

Місце роботи здобувача: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.153.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416975

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 15, Київ, 01054, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.33.15, 34.35.15

Тема дисертації:

1. Формування таксономічної структури та різноманіття голих амеб
2. Formation of the taxonomic structure and diversity of naked amoebae

Реферат:

1. Філогенетичний аналіз показав наявність таких незалежних кластерів голих амеб у межах групи Tubulinea – «Amoeba-like» та «Saccamoeba-like»; у межах Discosea виявлені три незалежні лінії – Acanthamoebida, Himatismenida та Pellitida. З'ясовано, що на формування видового складу голих амеб та їх морфотипів в епіфітних та епілітних мохах і лишайниках впливає висота над рівнем землі та вологість субстрату. Зі збільшенням висоти над рівнем землі та зі зменшенням вологості субстрату зменшується склад видів та морфотипів голих амеб. Специфічним видом для даних біотопів є *A. polyphaga*. Специфічними для прісних водойм є види фламельного та ланцетоподібного морфотипів. Уточнено, що на склад видів та морфотипів голих амеб у морських водоймах впливають температура та солоність води, у прісних водоймах –

концентрація розчинених у воді кисню й органічних речовин, у ґрунтах – кислотність біотопу, в епіфітних й епілітних біотопах – вологість субстрату. На основі аналізу видових складів та молекулярної філогенетики вперше підтверджено, що прісноводна фауна голих амеб походить від морської, а наземна – від прісноводної.

2. Phylogenetic analysis showed the presence of independent clusters of “Amoeba-like” and “Saccamoeba-like” naked amoebae within Tubulinea group. Three independent lineages, Acanthamoebida, Himatismenida and Pellitida have been identified within Discosea. Naked amoebae of the flamellian and lanceolate morphotypes are specific for fresh water bodies. It was specified that the composition of species and morphotypes of naked amoebas in sea water bodies is influenced by water temperature and salinity, in fresh water bodies by the concentration of oxygen and organic substances dissolved in water, in soils by the acidity of the biotope, and in epiphytic and epilithic biotopes by substrate moisture. Based on the analysis of species compositions and molecular phylogenetics, it was confirmed for the first time that the freshwater fauna of naked amoebae originates from the marine one, and terrestrial fauna from freshwater.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Пацюк М. К. Голі амеби фауни Київського Полісся. Наукові записки Тернопільського Національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Біологія, 2014. № 2 (59). С. 49-52.
- 2. Patsyuk M. K. New Finds of Naked Amoebae (Protista) in Water Reservoirs of Ukraine. Vestnik Zoologii, 2016. Vol. 50 (4). P. 291-300.
- 3. Patsyuk M. K. Seasonal changes in the species composition of naked amoebas (Amoebina) of the Teterev river (the Town of Zhitomir). Hydrobiological Journal, 2016. Vol. 52 (4). P. 55-62.
- 4. Patsyuk M. K. Parasitic Amoebae Found in Water Bodies of Ukraine. Experimental parasitology, 2017. Vol. 183. P. 81-84.
- 5. Пацюк М. К. Просторовий розподіл голих амеб у донному ґрунті стоячої водойми поблизу м. Дніпро (Україна). Природа Західного Полісся та прилеглих територій : зб.наук.пр. / за заг. ред. Ф. В. Зузука. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2017. № 7 (356). С. 128-133.
- 6. Patsyuk M. K. Peculiarities of the Spatial Distribution of Naked Amoebas in Sandy Bottom Sediments of a Small River. Hydrobiological Journal, 2018. Vol. 54 (5). P. 102-111.
- 7. Пацюк М. Видовий склад і поширення голих амеб (Tubulinea, Discosea, Heterolobosea) у водоймах Львівської області. Вісник Львівського ун-ту. Серія біологічна, 2018. Вип. 79. С. 141-149.
- 8. Пацюк М., Уваєва О. Прісноводні голі амеби (TUBULINEA, DISCOSEA, HETEROLOBOSEA) Закарпатської області та прилеглих територій (Україна). Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Біологічні науки, 2019. № 3 (387). С. 109-115.
- 9. Patsyuk M. K., Onyshchuk I. P. Diversity and Distribution of Naked Amoebae in Water Bodies of Sumy region (Ukraine). Vestnik Zoologii, 2019. Vol. 53 (3). P. 177-186.
- 10. Patsyuk M. K. Naked lobose amoebae of the genus Mayorella (Amoebozoa, Discosea, Dermamoebida) in Ukrainian water bodies. Zoodiversity, 2020. Vol. 54 (2). P. 89-94.
- 11. Patsyuk M. K. Diversity of Naked Amoebae in Soils of Forest Areas of Zhytomyr Region (Ukraine). Zootaxa, 2020. V. 4743, № 2. P. 257-265.
- 12. Пацюк М. Населення голих амеб на межі зони «мох-ґрунт» у лісових екосистемах України. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Біологічні науки, 2020. № 1 (389). С. 60-65.

- 13. Пацюк М. К. Видовий склад голих амеб в епіфітних мохах Житомирської області. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2020. № 2 (81). С. 49-54.
- 14. Пацюк М. АМОЕВОЗОА Luhe, 1913 у водоймах Вінницької області. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Біологія, 2020. Т. 82, № 3. С. 48-52.
- 15. Пацюк М. Розподіл голих амеб у ґрунтах степової зони України. Вісник Львівського університету. Серія біологічна. Вип. 82, 2020. С. 159-166.
- 16. Пацюк М. Склад морфотипів голих амеб у ґрунтах лісостепової зони України. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Біологія, 2021. № 2 (85). С. 46-51.
- 17. Patsyuk M. New finds of naked amoebae in the Black Sea (Ukraine). Arxius de Miscellania Zoologica, 2022. Vol. 20. P. 13-25.
- 18. Patsyuk M. Species and morphotypes complexes of naked amoebae in several types of soils of Ukraine. Biologia, 2022. Vol. 77. P. 2173-2181.
- 19. Пацюк М., Константинович Л. Вплив факторів водного середовища на поширення голих амеб у водоймах Житомирської області (Україна). Вісник Львівського університету. Серія біологічна, 2022. № 86. С. 103-113.
- 20. Patsyuk M. K. New finds of naked amoebae. Biosystems Diversity, 2022. № 30 (2). P. 157-162.
- 21. Patsyuk M. Amoeba proteus Pallas, 1766 (Leidy, 1878) isolated from the natural biotopes of Ukraine (morphology and phylogenetic relationships). Folia Biologica, 2023. Vol. 71 (2). P. 97-104.
- 22. Patsyuk M. Phylogenetic relationships among naked amoebae found in natural biotopes. Cytology and Genetics, 2023. Vol. 57 (6). P. 567-578.
- 23. Patsyuk M. Impact of Environmental Salinity on Growth and Development of Naked Amoebae in Beach Sands of the Black Sea in the Region of Odesa, Ukraine. Acta Zoologica Bulgarica, 2024. Vol. 76 (2). P. 225-234.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0119U101482, 0113U002157

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Киричук Галина Євгенівна

2. Галина Є. Киричук

Кваліфікація: д.б.н., доц., 03.00.17

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дзеверін Ігор Ігорович

2. Ігор І. Дзеверін

Кваліфікація: д.б.н., с.н.с., 03.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4537-8579

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05416975

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 15, Київ, 01054, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сон Михайло Олегович

2. Mukhailo O. Son

Кваліфікація: д. б. н., старший науковий співробітник, 03.00.17

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа Інститут морської біології Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534529

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 37, Одеса, 65011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Протасов Олександр Олексійович
2. Oleksandr O. Protasov

Кваліфікація: д.б.н., пров.н.с., 03.00.17**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Інститут гідробіології Національної академії наук України**Код за ЄДРПОУ:** 05417029**Місцезнаходження:** Проспект Володимира Івасюка, буд. 12, Київ, 04210, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія наук України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Академічний**Рецензенти****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Харченко Віталій Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Харченко Віталій Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Куцоконь Ю.К.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна